

Bygherrerapport

Udgravning af gruber med aktivitetsspor fra perioden yngre stenalder til ældre jernalder

VKH 6767, Gårslev, Gårslev sogn, Elbo Herred, Vejle amt, Stednr. 17.05.02

Fig. 1. VKH 6767 Gårslev placering i landskabet

Indholdsfortegnelse

Indledning	side 2
Kulturhistorisk redegørelse	side 2
Topografi	side 2
Fortidsmindelandskab	side 2
Udgravningsdata	side 3
Metode	side 3
Dataliste	side 3
Fremtidigt arbejde	side 3

Indledning

I forbindelse udstykning af parcelhusgrunde i Gårslev, lokalplan nr. 3.9 blev der efter anmodning af Børkop kommune foretaget en forundersøgelse af det berørte areal. Undersøgelsen bragte et antal senneolitiske gruber for dagen, gruber som krævede en nærmere undersøgelse i form af en egentlig udgravning. Undersøgelsen er betalt af Børkop kommune. Til muldafrømningen anvendtes en gravemaskine fra entreprenør Harry Andersen a/s. Al korrespondance er ført mellem museumsinspektør Folmer Christiansen, Vejle Museum og Harry Johansen, Børkop kommune. Forundersøgelsen blev foretaget af museumsinspektør Folmer Christiansen, mens den egentlige udgravning og udfærdigelsen af denne rapport blev foretaget af undertegnede arkæolog Bjørnar Måge.

Kulturhistorisk redegørelse

Ved den egentlige udgravning udgravedes et felt på omkring 875 m². Denne resulterede i undersøgelsen af i alt 18 anlæg - to stolpehuller, fire større gruber og 12 fyldskifter/lave gruber. Af de udgravede anlæg udskilte især grube a-1 sig ved at være betydelig større og rigere på fund end lokalitetens øvrige anlæg. Gruberne og fyldskifterne er opstået ved at lertagningshuller er blevet fyldt af datidens affald. Fundmaterialet indikerer en aktivitet på område i flere forhistoriske perioder, således er der gjort fund fra såvel yngre stenalder, ældre bronzealder som romersk jernalder. Fundsituationen i grube a-1, hvor fund fra flere perioder er fundet i samme niveau indikerer at man i romersk jernalder har gravet ned i og igennem allerede akkumulerede fyldskifter fra tidligere perioder. Modsat grube a-1 synes grube a-18 (tegning 3) at indeholde et rent stenaldersinventar.

Ved undersøgelsen fremkom ingen huse eller andre komplekse konstruktioner.

Fundene fra stenalder og bronzealder udgjordes af hovedsagelig flinteafslag og keramik, endvidere fremkom enkelte redskaber i form af skrabere, tværpile og ildsten. Ved forundersøgelsen fremkom der også en fladehugget pil af senneolitisk type. Fra romersk jernalder er der fundet keramik samt dele af en drejekværn.

Topografi

Lokaliteten var placeret på et større fladt plateau ca. 2 km fra kysten. Terrænet stiger relativt stejlt op vest for plateauet, mens det falder let mod øst, et fald der sluttelig leder ned til Vejle fjord. Undergrunden i området bestod primært af ler med enkelte indslag af sandet ler, med lidt indslag af mere heterogent gruset materiale. Muldlaget i området var omkring 40-50 cm dybt.

Fortidsmindelandskabet

Det er i nærområdet til lokaliteten registreret et stort antal gravhøje fra forskellige perioder af oldtiden. I forbindelse med en tidligere udstykning af grunde blev en rundhøj fra bronzealder pr. III og en langhøj fra Tragtbægerkulturen udgravet på toppen af bakken ca. 150 m mod vest for VKH 6767. Yderligere 100 m mod vest er der tillige tidligere ved udgravninger afdækket en hustomt fra romersk jernalder. Anlægssporene fra vor udgravning passer således godt ind i det billede der allerede er omkring det lokale fortidslandskab på stedet.

Udgravningsdata

Udgravningen foregik den 14. juni samt i perioden 4. jule til 8. juli 2005. med følgende deltagere, Cand. Mag Bjørnar Måge og Stud. Mag. Peter Deichmann. I alt blev der brugt 83 mandtimer. Ved udgravningen fik vi maskinhjælp af maskinfører fra Harry Andersen a/s i ca. 4 t.

Metode

Muldafrømmningen samt fjernelsen af den øverste del af råjorden blev udført med maskine. Alle anlægspor blev opmålt og indtegnet i målestoksforhold 1:50 i et lokalt målesystem der løb nord syd med nulpunkt nordvest for lokaliteten. Samtlige anlæg blev snittet og tegnet i profil i målestoksforhold 1:10., nogle af anlæggene blev endvidere tømt. På nær grube a-1 der blev snittet med maskine blev samtlige anlæg snittet med skovl.

Dataliste

Sagen er journaliseret på Vejle Museum som VKH 6767 Gårslev, Gårslev sogn. Alle oldsager og original dokumentation opbevares her.

Fremtidigt arbejde

Fundene på lokaliteten viser at det i umiddelbar nærhed af det udgravede område må have ligget en egentlig bebyggelse. Det vil således ikke være overraskende om at den kommende undersøgelse af et nærliggende område mod syd vil afdække huse og andre egentlige bebyggelsesspor.

Vejle Museum
24.11.2005
Arkæolog Bjørnar Måge